

„Nem szégyellem, rabkórházban születtem”

Dudás harmadik olimpiájára készül

A harmadik olimpiájára készülő szegedi Dudás Gyula rabkórházban született. Bevallása szerint nagyon rossz gyerek volt az intézetben: a nevelőszülőknél felgyújtotta a szénakazlat. A sport és edző mestere azonban megmentette. A 41 éves gyalogló, ma már példás apa: imádja nyolc hónapos kisfiát, Dusánkát.

– Égetnivaló rossz gyerek voltam, amin nincs mit csodálkozni, hiszen nyolc hónapos koromtól gyermekotthonban nevelkedtem. Anyám a tököli rabkórházban hozott a világra és amint lehetett, elválasztottak tőle. Három apám is volt: egy vérszerinti, egy nevelő és egy fogadott. Nincs mit szégyellnem, nem én tehetek róla – emlékszik vissza gyermekkorára a kétszeres olimpián gyalogló, a szegedi Dudás Gyula, aki él-hal nyolc hónapos kisfiáért. Dusánkáért képes otthagyni egy Pick-meccset félidőben.

– Agyon zrikált a többi szurkoló, amikor megtudták, hogy megyek haza fürdeni a fiamat. Tudod, abszolút nem érdekel. A fiam nem nőhet fel olyan körülmények között, mint én – magyarázza a harmadik olimpiájára készülő gyalogló.

Gyulát, mint minden állami gondozott gyermeket tízévesen nevelőszülőkhöz adták. De nem maradt sokáig. Azt mondja: állandóan dolgoztatták, amit nehezen viselt. Ha nem hajtotta végre a parancsokat, akkor le kellett térdelnie, kinyújtott kezébe párnát tettek, arra ráraktak egy pohár vizet és így kellett térdelnie. Ha kilöttyent a víz, akkor kapott egy pofont. Amikor betelt a pohár, bosszúból felgyújtotta a szénakazlat és néhány napocsibét megettetett a malacokkal.

– Sajnáltam szegényeket, de vissza akartam kerülni az intézetbe. Javítóba is vittek Zalaegerszegre, ahol kitanultam a hegesztő szakmát. Hogy miért pont ezt, azt nem tudom – mondja a 41 éves élsportoló. A ma már példamutató édesapa a sportnak, hatalmas akaraterjének és edzőjének Antal Andornak köszönheti, hogy ilyen szintre eljutott.

– A mester huszonöt évvel ezelőtt felvázolta: ha hallgatok rá, lesz ingyen ruhám, beutazhatom a világot és lesz jó fizetésem. Érdekes módon rá hallgattam. Senki másra! Megérte! – mondja Gyula, aki versenyzőként eljutott Amerikába, Mexikóba, Ja-

FOGKEFEKÉSZLET

Dudás Gyulának egy szenvedélye van: közel húsz éve fogkeféket gyűjt. Az elsőt Barcelonában vette egy Világkupa verseny előtt, mert itthon hagyta a sajátját. A harminc-nyolcvan fajtá közül alig tudott választani, mindjárt vett is hetet. A jelenlegi fogfényező állománya 1285 fogkeféből áll. Általában iskolákban mutatja be a gyerekeknek, amikor mesél életéről és az egészséges életmódról.

pánba, Ausztráliába, Kínába, Malajziába és az összes európai országba. A két és fél évtized alatt országos bajnokságok sokaságát nyerte. Jelenlegi életvitelével az intézetes gyerekeknek szeretne példát mutatni. Reggel háromnegyed négykor kel, kihordja az újságokat Újszegened és hat-fél hétkor már edz. Napi harminc-nyolcvan kilométert fut és gyalogol. Aztán pedig siet haza pedagógus feleségéhez, Molnár Anethez, hogy a gyerekevelésből kivegye a részét.

A szegedi atléta, aki jelenleg miskolci színeken versenyez, emellett mindenféle más melót is elvállal. Télen például pálinkát árult a karácsonyi vásárran.

– Nem szeretem ugyan a pálinkát, de engem mindenki ismer Szegeden és ez kapóra jött az egyik havernak. Az alkohol nálam nem igazán jön be, versenyek után szoktam egy pofa sört legurítani. Ez jó a szénhidrát pótlás miatt is – fejtegeti az atléta, aki a hét végén kéthetes tunéziai edzőtáborba utazik. Öt kilométeren az idén fedett országos bajnokságot nyert gyalogló a jövő évi kínai olimpián 50 vagy 20 kilométeren szeretne indulni. Ehhez a kvalifikációs versenyeken teljesítenie kell a szinteket. Dudás Gyula úgy érzi, keményen dolgozik és ott lesz a harmadik olimpiáján is.

CS. G. L.

Dusánkával a gyűjteménybe temetkezve

Fotó: Segesvári Csaba

Olga néni nyolcvannégy évesen az internetre vár

Fiatalos idősek az otthonban

A közös foglalkozásokon még a löversenyos társasjátékban sem kell lóhalálában vágatni

Fotó: Karnok Csaba

A magukra maradt idősek gyakran döntenek úgy, hogy eladják az ingóságait és öregek otthonába költöznek. Sokan szinte új életet kezdenek. Több házasság vagy élettársi viszony is kialakult már a lakók között, akik a közösségben az új dolgokra is fogékonyabbak lesznek: akadnak, akik nyolcvan éves koruk után tanulnak meg internetezni.

Szeged egyesített szociális intézményében négy telephelyen összesen négyszázhatvan nyugdíjasnak jut hely. A Kálvária sugárúton egy száz férőhelyes emelt szintű és egy százötven férőhelyes hagyományos felszereltségű idősek otthona üzemel.

Emelt szinten

A 84 éves Szentgyörgyi Olga öt éve került az emelt szintű egységbe, ahol erkély, valamint saját fürdőszoba és kiskonyha biztosítja a lakók kényelmét. Az idős nő a férjével együtt költözött az intézménybe, ám az úra halála óta egyedül él a szobában lakrészeiben. Olga néni szerint borzasztóan rövid a napok, alig tudja beleszűríteni a teendőit a huszonnégy órába: – Délelőttönként gerinc- és víz alatti tornára, valamint masszírozásra járok az Anna fürdőbe. Jó időben kicsit olvasgatom a platánfák alatt, de mostanában igyekszem haza, mert rákaptam a számítógépezésre. A rokonaimnak és a barátnőimnek szoktam levelet küldeni a komputeren és már nagyon várom, hogy internetezhesek is – beszélt legújabb szenvedélyéről Olga néni, aki egykoron Szabadkán volt tanár. Lovas János és felesége, Mária idén lesznek tizenöt éves házaspár. A 85 éves öregúr az első felesége halála után a neje hűgát vette el, aki szintén özvegy volt. A pár tíz éve él az otthonban. Amikor a szobájukba toppantunk, Marika néni éppen a kártyalapokat

Olga néni a délelőtti gerinctorna után mindig leül számítógépezni

rakogatta maga előtt az asztalon. – Az előbb hatvanhatos-tunk, de nagyon kikaptam a papustól, úgyhogy megparagudtam rá és nekiültem pasziánszolni. – Elég is volt az izgalomból – vette át a szót János bácsi – Nemrég harminchat sugárkezelésen vettem részt, de nem panaszkodhatom, mert folyton velem volt egy betegkísérő és az intézet kocsit is biztosított az utazgatásokhoz. Biztonságban érezzük itt magunkat – szögezte le a hajdani állomásműnök, majd még hozzátette: – Életemben nem kaptam annyi figyelmet, mint itt. Egyszer kikandikált a lábam a takaró alól, de az egyik nővérke észrevette és mindjárt visszatakarított a paplannal. Marika néni sem maradt adós a ripszttal: – Nem kell félni tőged, nagy huncut vagy te! – dorgálta meg játékosan az urát.

Közösen ünnepelnek

A Kálvária sugárúti idősek otthonának lakói minden jeles napot megünnepelnek, így karácsonykor, húsvétkor és farsangkor is összejönnek. A mozgásuk-

ban korlátozottak sem maradnak ki a jóból. Ha valaki nem tud lemenni a közös ebédlőbe, akkor a Mikulás megy fel hozzá.

A hagyományos otthonban két-, három- és négyágas szobákban élnek az idősek. Közös fürdőszobát és közös konyhát használnak. A nyolcvanéves Pap Imréné tíz éve került az intézetbe. – Mindig csinálom valamit. Hol szalvétát hajtogatok, hol gyöngyöket fűzök, hol pedig portaszolgáltatást látok el. Az ételeket sem mulasztom el megkóstolni és minősíteni a tálalás előtt, tudniillik a szakmámat tekintve szakács vagyok – közölte Erzsike néni, aki szerint ritkán panaszkodnak az ételre a lakók, mert két menüből is választhatnak. A 83 éves Megyeri Jánosné Pesten a ruhagyárban és a Hadtörténeti Múzeumban dolgozott, de nyomdász-ként, cipőfelsőrész készítőként és fényképészként is tevékenykedett. – Az üvegfestészetet itt tanultam meg. Nagyon segítőkészek itt. Ha kell a gyümölcsöt és az élelmiszereket is megveszik helyettünk. A pedikűr, a manikűr és a fodrász sem kerül külön pénzünkbe – árulta el Lívia néni.

APARTMAN A NYUGDÍJAS ÉVEKRE

Az államilag támogatott öregek otthonánál nagyobb kényelmet és emelt szintű szolgáltatásokat biztosítanak a lakócentrumok. Újszegenedben, a Derkovits fasoron épülő akadálymentesített, liftes Gesztenyeliget négy szinten nyolcvan férőhellyel várja a nyugdíjasokat. Itt a szoba-konyha, fürdőszobás apartman használatbavételi díja 5,6 millióba, a másfél szobásé 7 millióba, míg a kétszobásé 8,4 millió forintba kerül. A lakók a beköltözés után 10-12 ezer forint rezsi-díjat, valamint a kiemelt szolgáltatásokért – uszoda, szauna, orvosi centrum – plusz 20 ezer forintot fizetnek. Az épületben élelmiszerüzlet, fodrászat, kozmetika és lóttó is helyet kap.

Az intézet igazgatójától, Zsótér Antaltól megtudtuk, hogy a város egyesített szociális intézményének négy idősek otthona folyamatosan százszázalékos kihasználtsággal működik, így kénytelenek várakozó listát alkalmazni. – A hagyományos otthonba az intézet, az emelt szintűbe az önkormányzat a beutaló. A szolgáltatás tekintetében nincs lényeges különbség: az orvosi és gyógyszeres ellátást, az ápolást, az ingyenes mosást és vasalást, valamint a napi háromszori étkezést mindkét helyen ugyanúgy biztosítjuk.

Havi 45-48 ezer

Ami a költségeket illeti: a hagyományos intézetbe való jutásokról nem kell fizetni hozzájárulást. A havi térítési díj 45 ezer 300 és 48 ezer forint között mozog. Az emelt szintű otthon esetén egyszeri hozzájárulásként 2 millió 300 ezer és 3 millió 680 ezer forint között kell fizetni. A havi illeték 56 ezer 100 és 81 ezer 300 forint között lehet.

HORVÁTH LEVENTE

Csempészek

Hőkamerával figyelték a falu és a vonatsínpár közötti tisztást Rőszkén a szegedi határőrök a hét végén. A település irányából a sínek felé bandukoló emberre lettek figyelmesek. A nyomába eredtek, ám a síneknél két zsákba botlottak bele. Bár a csomagok átvizsgálása közben az ismeretlen szem elől tévesztették, de a zsákokban mintegy 1300 doboz cigarettára, és 12 liter szeszre lettek. A határőrök ismeretlen elkövetővel szemben csempészés gyanúja miatt tettek büntetőfeljelentést.

Saját pénzből vettek IBM-gépeket darabonként 185 ezer forintért – Praktikus és takarékos

Laptopot vásároltak a zombói képviselők

Saját képviselői juttatásukból fizetik modern laptopjaikat a zombói képviselők. A tizenegy tagú testület mellett a polgármester, a jegyző és a bizottsági tagok is kaptak hordozható számítógépet.

Húsz laptopot vásárolt a zombói önkormányzat. A hordozható számítógépekből kaptak a képviselők és a bizottsági tagok is, egyet a hivatal használ. A darabonként nettó 185 ezer forintos műszaki eszközt nem a falu költségvetéséből finanszírozták.

– A képviselők és a bizottsági tagok a laptop árát a négyéves ciklus alatt törlesztik oly módon, hogy a tisztelődíjat, illetve a polgármesteri illetményt csökkentették. Így minden hónapban ennyivel kevesebb illetményt kapunk – mondta Gyuris Zolt polgármester.

A számítástechnikai fejlesztés eredményeként az előterjesztéseket, háttéranyagokat már nem CD-n, illetve fénymászként formában juttatták el az érintettekhez, hanem elektronikusan úton. Sőt. A képviselők az önkormányzat szerverére kapcsolódva több száz oldalas előter-

jesztéseket is letölthetnek néhány pillanat alatt. Gyuris Zolt elmondta azt is, hallott arról, hogy a kübeházi önkormányzatnál internetes program segítségével telefonálnak ingyen. Ezt az ötletet ők is megfontolják, hiszen nyitottak minden modern és költségkímélő megoldásra.

A testület legidősebb tagja, az 59 esztendő id. Gyuris László – csak névrokona a polgármesternek – nagyon jónak tartja a laptopos megoldást. Szikvíz- és üdítőital-gyártással foglalkozó cégében már korábban megismerkedett a számítógéppel

és az internettel, így nem idegen számára a hordozható hivatal és a virtuális világ. A faluban – így a képviselő otthonában is – most építik ki a mikrohullámú internetes szolgáltatást.

– Sokkal praktikusabb és takarékosabb, hogy az anyagokat e-mailen kapjuk meg. Elküldik nekünk, és bárhol lehet tanulmányozni – mondta a képviselő. – A környező települések közül egyedül Szatmazon van a képviselőknek laptopjuk, onnan hozta ezt a szerintem nagyon jó ötletet a polgármesterünk.

NYEMCSOK ÉVA